

Sygn. akt III AUz 2/13

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Białeka
Sędziowie:	SSA Romana Mrotek (spr.) SSA Urszula iwanowska

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy **R. T.**

przeciwko **Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w S.**

**o wstrzymaniu wypłaty i żądaniu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń emerytalno-
rentowych**

na skutek zażalenia ubezpieczonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 29 czerwca 2012 r. sygn. akt VII U 1734/12

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie.

Sygn. akt III AUz 2/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 czerwca 2012 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił wniosek ubezpieczonego o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Sąd Okręgowy wskazał, że w dniu 10 maja 2012 roku wpłynęło do Sądu odwołanie ubezpieczonego R. T. od decyzji z dnia 23 marca 2012 roku, w którym między innymi wniósł o wyznaczenie obrońcy z urzędu, albowiem jako osoba o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, mająca problemy depresyjne nie jest w stanie sformułować swojego stanowiska i występować przed sądem. Do pisma z dnia 13 czerwca 2012 roku będącego odpowiedzią na wysłaną ubezpieczonemu odpowiedź KRUS na jego odwołanie dołączył oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania. Ze złożonego przez ubezpieczonego oświadczenia majątkowego wynika, że ubezpieczony wraz z żoną utrzymuje się z renty w kwocie 830 złotych KRUS, a jego wydatki to: opłata za mieszkanie w kwocie 320 złotych, opłaty za prąd i gaz w kwocie 120 złotych, lekarstwa 150-200 złotych, natomiast pozostałe wydatki przeznaczone

są na wyżywienie. Ubezpieczony oświadczył, że posiada działkę rolną będącą własnością żony o pow. 0,96 ha, oraz mieszkanie własnościowe o pow. 42.42 m².

Sąd Okręgowy wskazał, iż art. 117 § 1 k.p.c. stanowi, że sąd uwzględni wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny.

W przedmiotowej sprawie, zdaniem Sądu Okręgowego nie zachodzą okoliczności, które uzasadniałyby przyznanie stronie pełnomocnika z urzędu. Sam fakt nie posiadania wystarczających środków na pokrycie kosztów adwokata lub radcy prawnego nie stanowi jeszcze podstawy do przyznania takiej pomocy z urzędu. Art. 117 § 1 k.p.c. wyraźnie stanowi, iż sąd przyzna adwokata lub radcę prawnego z urzędu, jeżeli ich udział w sprawie uzna za potrzebny, co może zachodzić w wypadkach, gdy strona jest nieporadna lub pozbawiona wolności, bądź gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym i prawnym.

Zdaniem Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie udział adwokata lub radcy prawnego nie jest potrzebny, albowiem nie zachodzą okoliczności, o których mowa wyżej. W szczególności treść pism złożonych przez ubezpieczonego w trakcie trwania postępowania sądowego nie wskazuje, aby był on osobą nieporadną, bądź osobą, która nie potrafi sformułować swojego stanowiska w sprawie. Ubezpieczony w dotychczasowych pismach złożonych w sprawie jasno sformułował swoje stanowisko jako osoby, która nie zgadza się z wydaną decyzją. Również stopień skomplikowania sprawy nie uzasadnia – zdaniem Sądu Okręgowego - konieczności przyznania ubezpieczonemu R. T. pomocy pełnomocnika z urzędu.

Zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego wniósł ubezpieczony.

Skarżący wskazał, że nie ma środków na wynajęcie prawnika. Sąd Okręgowy uznał, że sprawa jest prosta, a skarżący nie potrzebuje pomocy prawnej. Nie zgadza się ze stanowiskiem Sądu, ponieważ dla skarżącego sprawa jest skomplikowana. Jest rencistą z dolegliwościami psychicznymi, występowanie przed Sądem powoduje u skarżącego stres i uniemożliwia mu swobodną wypowiedź oraz przedstawienie argumentacji.

Wyrażenie przez Sąd poglądu, że pisma są spójne i logiczne nie związane są z osobą skarżącego, ponieważ pisma te pomagają mu sporządzić prawnik pracujący społecznie w parafii.

Z tego powodu prosi o zapewnienie prawa do skorzystania z pomocy prawnej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie ubezpieczonego nie jest zasadne.

Sąd Apelacyjny w pełni podzielił poglądy zawarte w uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie, uznając trafność przedstawionych przez ten Sąd rozważań. W przepisie art. 117 § 5 k.p.c. ustawodawca wskazał, że Sąd uwzględni wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny.

W wyroku z dnia 2 marca 2005 r. Sąd Najwyższy stwierdził, że „za oczywiste należy uznać, że samo złożenie przez stronę wniosku o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego nie obliguje sądu do jego uwzględnienia. Wniosek taki podlega uwzględnieniu wówczas, gdy strona nie radzi sobie w prowadzeniu procesu”, (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 3.06.1974 r., II CZ 94/74, lex nr 7511). Nadto w orzecznictwie przyjmuje się, że udział fachowego pełnomocnika w sprawie będzie potrzebny zazwyczaj wtedy, gdy strona wnosząca o jego ustanowienie jest nieporadna, ma trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych, albo gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym i prawnym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2005 roku, III CK 533/04, lex nr 197 647).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie trafnie ocenił wniosek ubezpieczonego o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Analiza treści odwołania skarżącego i składanych przez niego pism procesowych wskazuje, że ubezpieczony ma świadomość przedmiotu postępowania sądowego, w sposób jasny i zrozumiały

formuluje swoje żądania i je uzasadnia oraz przedkłada materiał dowodowy na ich poparcie. Dotychczasowe czynności podejmowane przez ubezpieczonego wskazują, że posiada wystarczającą orientację prawną w zakresie objętym przedmiotem sporu oraz potrafi w sposób przejrzysty i zrozumiały artykułować i uzasadnić swoje stanowisko w sprawie, co czynił dotychczas uczestnicząc w postępowaniu przed Sądem Okręgowym. Zdaniem Sądu Apelacyjnego oznacza to, że posiada on znajomość przepisów prawa, w stopniu pozwalającym na samodzielny udział w sprawie, bez konieczności pomocy profesjonalnego pełnomocnika. Pisma procesowe sporządzone przez ubezpieczonego zawierające zarzuty do stanowiska organu rentowego wskazują dowody, o których dopuszczenie w sprawie skarżący wnioskuje, a środki odwoławcze (choćby niniejsze zażalenie) są wnoszone w terminie.

Sam przedmiot sporu, jak słusznie uznał Sąd I instancji, nie należy do kategorii spraw o dużym stopniu skomplikowania. Ubezpieczony w sposób zrozumiały przedstawia stan faktyczny, na którym opiera swoje żądanie, natomiast ocena prawna tego stanu faktycznego należy do kompetencji Sądu.

W tym miejscu Sąd Apelacyjny podkreśla, że zgodnie z treścią art. 5 k.p.c. w razie uzasadnionej potrzeby Sąd może udzielić stronie działającej bez adwokata lub radcy prawnego niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych i obowiązujących przepisów, a niektóre dowody Sąd dopuści z urzędu, nadto Sąd czuwa nad tym aby równość stron w procesie była zachowana i temu służy możliwość dokonania pouczeń strony przez Sąd orzekający.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Okręgowego, że w niniejszym postępowaniu nie zachodzi potrzeba ustanowienia dla ubezpieczonego pełnomocnika z urzędu.

Również sam fakt, że strona nie jest w stanie ponieść kosztów profesjonalnego pełnomocnika z własnych środków, w sytuacji gdy strona radzi sobie w procesie aktywnie w nim działając nie stanowi uzasadnionej podstawy do uwzględnienia przedmiotowego wniosku.

Uznając trafność rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego, Sąd Apelacyjny na podst. art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie jako niezasadne.